

Одіяк О.В.,
асистент, аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА В УМОВАХ АДМІНІСТРАТИВНО ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ

З моменту настання незалежності України, влада держави поступово прийняла головний вектор розвитку країни, а саме шлях до європейської інтеграції. Не існує сумнівів у консолідованості даного рішення, адже цей напрям розвитку країни був і залишається свідомим та стратегічним вибором українського суспільства. Підтвердженням того виступає Угода про асоціацію з Європейським Союзом, яка набула чинності у 2014 році. І з того моменту, впевненими кроками Україна рухається євроінтеграційним шляхом, створюючи основи для співробітництва з широкого кола політичних, економічних, торговельних та гуманітарних питань [1].

Одним із проявів євроінтеграційного напрямку України виступає реформа децентралізації влади. Її зміст, головним чином, полягає у передачі повноважень та бюджетних надходжень від державних органів влади до органів місцевого самоврядування. Тому, починаючи з 2014 року, Україна прийняла курс на децентралізацію влади, а саме на бюджетну децентралізацію, яка поклала початок процесу добровільного об'єднання громад. В таких умовах об'єднана територіальна громада має змогу консолідувати свої зусилля, спільні проекти про співробітництво, досягти стратегічних та вкрай необхідних цілей та активізувати економічне зростання країни в цілому [2].

В результаті реформи децентралізації в Україні були сформовані три рівня місцевого самоврядування: область (або регіон), район та громада, що складається з кількох об'єднаних населених пунктів. На рівень громади передаються повноваження відповідно до її компетенції, які мають відповідати принципу субсидіарності. Серед них – початкова та середня освіта, житлово-комунальне господарство, первинна медицина, будівництво, дороги місцевого значення, інфраструктура. Законодавчим закріпленням фінансової бази місцевого самоврядування та створенням стимулу для об'єднання громад стали зміни, які відбулися у законодавчій базі, а саме у Бюджетному та Податковому кодексах. Відповідно до цих змін, частина існуючих податків залишається на місцях, в місцевих бюджетах, нові громади отримали можливість встановлювати власні податки та регулювати їх ставки. Також бюджети новостворених громад отримали можливість перейти на прямі відносини з державним бюджетом, тобто отримувати бюджетні субвенції, минаючи місцеві державні адміністрації [3,4].

Заснування Державного фонду регіонального розвитку дало змогу об'єднаним громадам використовувати ресурси фонду і у відповідності із

законом становить 1% від запланованих доходів державного бюджету України. Це дозволяє започаткувати в Україні початок фінансування проектів регіонального розвитку на конкурсній основі та відповідно до регіональних стратегій розвитку та планів заходів щодо їх реалізації. Також подані громадами проекти мають відповідати пріоритетам, які зазначені у стратегії регіонального розвитку, ухвалення якої вимагає Закон України «Про засади державної регіональної політики».

Об'єднання громад відкриває потенційні можливості та шанс перейти на новий щабель розвитку. Це прослідковується через реалізацію реформ місцевого самоврядування, регіональної політики та територіальної організації влади. Відповідно досягненнями реформи є покращення структури управління, зменшення рівня політичної та економічної корупції через прямі міжбюджетні відносини центру та громад, а також активізація членів громади, шляхом розвитку бізнесу, місцевих ініціатив та інше. [5]

Таким чином, процес європейської інтеграції України відбувається шляхом впровадження реформи децентралізації влади. Ця реформа покликана надавати широке коло повноважень органам місцевої влади, які повинні мати достатньо коштів, щоб бути спроможними вирішувати усі питання місцевого значення та нести відповідальність за прийняття важливих рішень. [2]

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію з Європейським Союзом від 29 червня 2014 року.
2. Прес-центр ініціативи "Децентралізація". URL: decentralization@minregion.gov.ua
3. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин: Закон України від 28.12.2014 р. № 79-19.
4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 28.12.2014 р. № 71-19.
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5.02.2015 р. № 157-19.